

15 let s Vámi a pro Vás

**Zvyšování bezpečnosti, kvality a efektivity
ve zdravotnictví**

Mezinárodní průzkum mezi řediteli nemocnic v České republice
a ve Slovenské republice

BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ 2020

Sběr dat

Kvantitativní průzkum: metodou strukturovaného samovyplňovacího dotazníku.

Délka dotazníku: cca 15 minut.

Data byla sbírána během období březen - duben 2020.

Cílová skupina

Ředitelé nemocnic v České republice a ve Slovenské republice.

Výzkum je koncipován jako anonymní, stejně tak je prezentován.

Velikost vzorku

Ředitelé nemocnic v České republice: **n=63** (z celkového počtu 154 oslovených nemocnic, 41% návratnost).

Ředitelé nemocnic ve Slovenské republice: **n=33** (z celkového počtu 103 oslovených nemocnic, 32% návratnost).

15 let s Vámi a pro Vás

**Zvyšování bezpečnosti, kvality a efektivity
ve zdravotnictví**

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

95 % ředitelů **českých nemocnic** v roce 2020 považuje tuzemský systém zdravotní péče v celoevropském srovnání za kvalitní, tj. o 4 procentní body více než v roce 2019 (91 %). U českých ředitelů jsou v letošním roce také patrné určité pochybnosti, neboť ředitelé upřednostňovali odpověď „spíše ano“ (54 % v roce 2020 vs. 40 % v roce 2019) před odpovědí „určitě ano“ (41 % v roce 2020 vs. 51 % v roce 2019). U ředitelů **slovenských nemocnic** je tento podíl v roce 2020 nižší (67 %), tj. o 8 procentních bodů méně než v roce 2019 (75 %).

Obavy ze zhoršení dostupnosti zdravotní péče vyjádřilo **67 % českých ředitelů**, tj. o 18 procentních bodů méně než v roce 2019 (85 %). **Obavy ze zhoršení kvality zdravotní péče** vyjádřili **čestí představitelé** nemocnic v roce 2020 v 62 %, tj. o 17 procentních bodů méně než v roce 2019 (79 %). **Slovenští ředitelé** mají obavy **ze zhoršení dostupnosti a kvality zdravotní péče** meziročně stabilní, kdy **v oblasti dostupnosti zdravotní péče** se obává zhoršení v průměru 74 % ředitelů a **v oblasti kvality** pak v průměru 66 % ředitelů.

Možnosti zlepšení dostupnosti zdravotní péče vidí **ředitelé českých nemocnic** v 82 % (2020), v minulém roce 2019 to bylo 79 %. Ředitelé českých nemocnic si jsou v letošním roce mnohem více jisti svými odpověďmi, neboť vidíme nárůst odpovědi „určitě ano“ (25 % v roce 2020 vs. 19 % v roce 2019). **Na Slovensku** vidí tuto možnost v letošním roce 91 % **ředitelů**, v minulém roce to bylo 83 % (2019). U **možnosti zlepšení kvality zdravotní péče** se hodnoty **českých a slovenských ředitelů** meziročně nezměnily. 90 % českých ředitelů a 100 % slovenských ředitelů nemocnic vidí možnost zlepšení kvality zdravotní péče.

V roce 2020 trápí ředitele českých a slovenských nemocnic nedostatek zdravotních sester a lékařů.

V roce 2020 byl zaznamenán nárůst u českých ředitelů nemocnic v otázce **nedostatku zdravotních sester** z 81 % (2019) na 83 % (2020). U ředitelů slovenských nemocnic se jednalo o 82 % (78 % v roce 2019). **Nedostatek lékařů** pociťuje letos 70 % českých ředitelů (84 % v roce 2019) a 85 % slovenských ředitelů (75 % v roce 2019). Nedostatek **pomocného zdravotního personálu** vnímá 62 % českých ředitelů (63 % v roce 2019) a 67 % slovenských ředitelů (58 % v roce 2019).

Přesčasy lékařů v roce 2020 jsou vnímány řediteli českých a slovenských nemocnic rozdílně. Zajímavé je zjištění, že meziročně, v případě průzkumu v České republice, dochází k poklesu v této oblasti o 5 procentních bodů (64 % v roce 2019, 59 % v roce 2020), zatímco v případě slovenského průzkumu dochází k nárůstu o 10 procentních bodů (48 % v roce 2019, 58 % v roce 2020). **Přesčasy zdravotních sester** vnímají čeští ředitelé jako problém v roce 2020 méně (41 %) oproti roku 2019 (46 %). U přesčasů zdravotních sester lze v případě slovenského průzkumu ve srovnání s rokem 2019 pozorovat nárůst o 19 procentních bodů (48 % v roce 2019, 67 % v roce 2020).

Dlouhodobě nejoblíbenějším opatřením, jak zajistit dostatečné množství pracovníků, jsou nefinanční benefity (např. dovolená navíc nebo závodní stravování), a to jak v případě ředitelů českých nemocnic (92 %), tak v případě ředitelů slovenských nemocnic (91 %). Variantu „ubytování a/nebo nabídka služebního bytu“ zvolili čeští ředitelé v 84 % případů, což je nárůst o 11 procentních bodů oproti roku 2019 (73 %).

Další možností, kterou zvolili čeští ředitelé, byla „spolupráce s lékařskými fakultami“, a to v 83 % případů, což je nárůst o 9 procentních bodů oproti roku 2019 (74 %). Mírný nárůst lze zaznamenat i u odpovědi „zaměstnává pracovníky z jiných států“, kde došlo k nárůstu o 3 procentní body z 76 % (2019) na 79 % (2020). Naproti tomu byl zaznamenán pokles u odpovědi „náborové příspěvky“ o 6 procentních bodů, tj. z 63 % (2019) na 57 % (2020).

76 % českých ředitelů souhlasí, že opatření vedoucí k zefektivnění jsou potřeba také v jejich nemocnici. Jedná se o nárůst o 6 procentních bodů oproti roku 2019 (70 %).

K největším **rizikům**, která ředitelé vnímají z hlediska bezpečnosti personálu, patří syndrom vyhoření (73 % českých ředitelů a 94 % slovenských ředitelů) a agresivita pacientů a jejich příbuzných (70 % českých ředitelů a 76 % slovenských ředitelů).

Ve snaze zajistit **bezpečnost zaměstnanců a pacientů** přijímají ředitelé českých i slovenských nemocnic nejčastěji následující opatření:

- zajišťují dostatečné množství ochranných pracovních pomůcek (98 % českých ředitelů a 97 % slovenských ředitelů),
- organizují profesní a odborná školení (95 % českých ředitelů a 91 % slovenských ředitelů),
- vyžadují/doporučují očkování proti infekčním virovým onemocněním (např. chřipka, žloutenka typu A, spalničky) – 83 % českých ředitelů a 88 % slovenských ředitelů,
- zvyšují informovanost pacientů (např. informačními brožurami) - 83 % českých ředitelů a 97 % slovenských ředitelů,
- snižují administrativní zátěž pracovníků (64 % českých ředitelů a 58 % slovenských ředitelů), u českých ředitelů došlo k nárůstu o 14 procentních bodů z 50 % (2019),
- omezují práci přesčas (54 % českých ředitelů a 49 % slovenských ředitelů),
- najímají pracovníky bezpečnostní agentury (54 % českých ředitelů a 27 % slovenských ředitelů).

Co doporučujete udělat pro zvýšení **BEZPEČNOSTI** Vás a Vašich kolegů?

1. Zabezpečit dostatečný počet pracovníků (22 %)
2. Prevence syndromu vyhoření (21 %)
3. Omezení práce přesčas (8 %)
4. Očkování personálu proti infekčním virovým onemocněním (např. chřipka, žloutenka typu A, spalničky) (8 %)

Jaké **RIZIKO** považujete z pohledu bezpečnosti personálu za největší?

1. Syndrom vyhoření (23 %)
2. Agresivita pacientů a jejich příbuzných (23 %)
3. Poranění ostrými předměty (17 %)
4. Profesionální nákazy (16 %)

Výsledky z měření bezpečnosti a spokojenosti zaměstnanců v roce 2019 v českých nemocnicích (hlasovalo téměř 7 tisíc zaměstnanců českých nemocnic).

Z hlediska **investic** pro letošní rok 40 % **českých ředitelů** a 52 % **slovenských ředitelů** očekává jejich zvýšení. **Nižší investice** v roce 2020 předpokládá 13 % **českých ředitelů** a 9 % **ředitelů ze Slovenské republiky**. **Neměnnou výši investic** pro rok 2020 očekává cca 40 % ředitelů obou zemí.

V roce 2019 z hlediska **investic** 25 % **českých ředitelů** a 53 % **slovenských ředitelů** očekávalo jejich zvýšení. **Nižší investice** v roce 2019 předpokládalo 19 % **českých ředitelů** a 15 % **ředitelů ze Slovenské republiky**. **Neměnnou výši investic** pro rok 2019 očekávalo 51 % **českých ředitelů** a 25 % **slovenských ředitelů**.

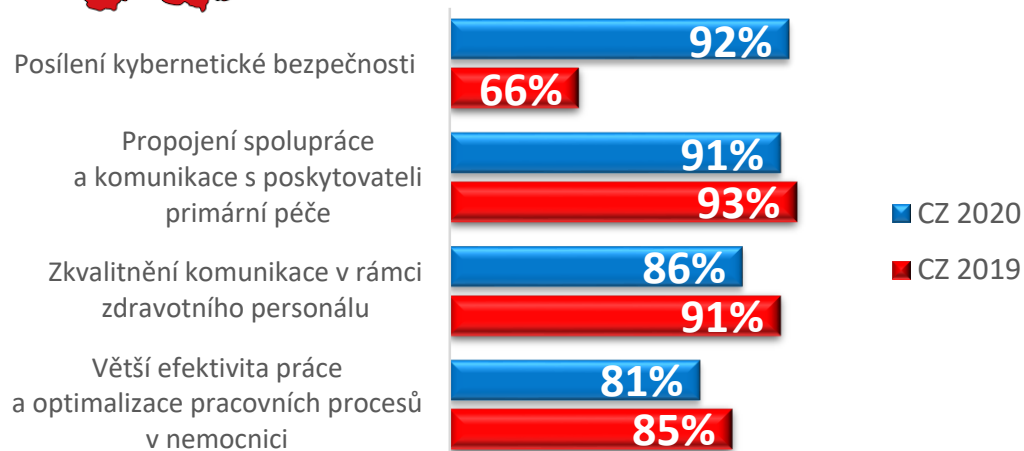
V roce 2020 plánují **ředitelé českých a slovenských nemocnic** nejvíce **investovat** do nákupu nových přístrojů a vybavení. Meziročně se jedná o stabilní trend v této oblasti a to jak na straně **českých ředitelů** (93 % v roce 2019, 95 % v roce 2020), tak na straně **slovenských ředitelů** (88 % v roce 2019, 91 % v roce 2020). Většina **českých a slovenských ředitelů** nemocnic plánuje také **investovat** do staveb, rekonstrukce budov a do IT technologií a infrastruktury.

Opatření vedoucí k zefektivnění vidí letos jako potřebná více ředitelů než v roce 2019. V roce 2020 vidí jako potřebná tato opatření 76 % českých ředitelů (70 % v roce 2019) a 73 % slovenských ředitelů (65 % v roce 2019).

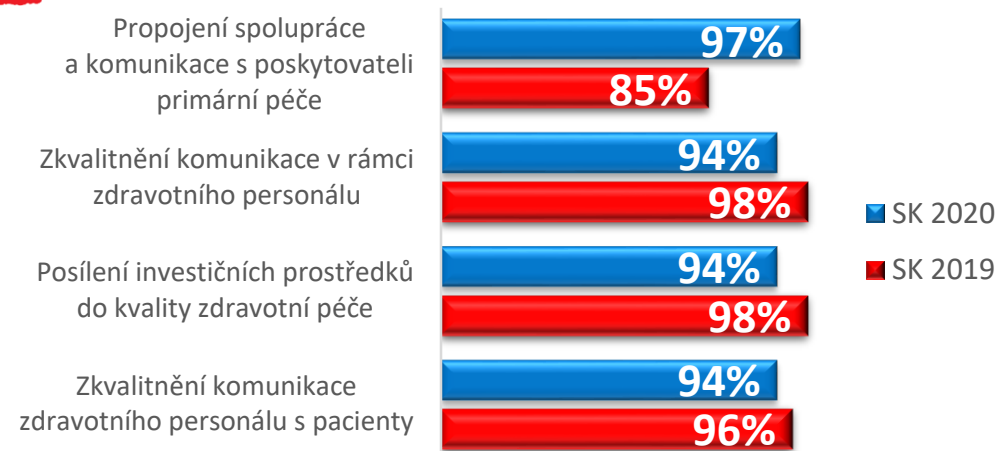
Největší **rezervy** jsou dlouhodobě vnímány v obou zemích v komunikaci. Nejpalčivější oblastí v případě **českých rezerv** je v roce 2020 posílení kybernetické bezpečnosti (92 % v roce 2020, 66 % v roce 2019). V případě **slovenských rezerv** je to propojení spolupráce a komunikace s poskytovateli primární péče (97 % v roce 2020, 85 % v roce 2019).

CZ 2020 vs 2019

SK 2020 vs 2019

Ot. 17 Ve kterých z následujících oblastí pociťujete největší rezervy, resp. kde byste usiloval/a o zlepšení nebo změny ve Vaší nemocnici?
1 = určitě ano, 2 = spíše ano, 3 = spíše ne, 4 = určitě ne, 5 = nevyjadřuji se

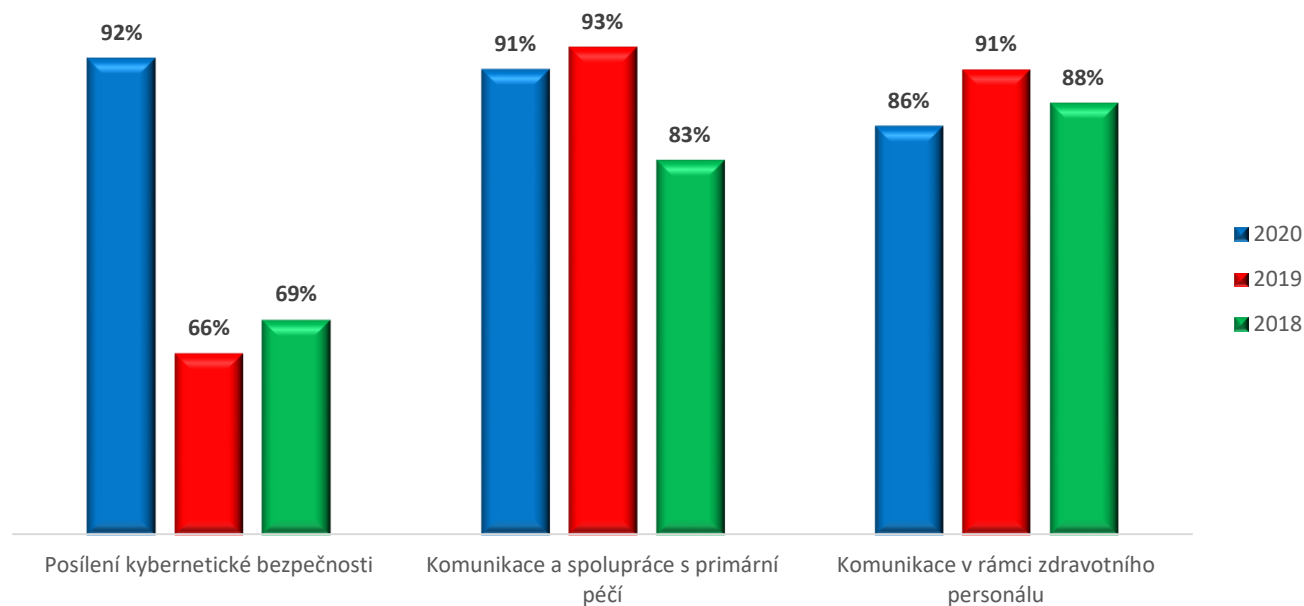
REZERVY V ČESKÝCH NEMOCNICÍCH V LETECH

2018 – 2020

Rezervy v nemocnicích v České republice bývají meziročně stabilní a většinou největší obavy pociťují ředitelé českých nemocnic v komunikaci.

Také posílení **kybernetické bezpečnosti** vykazovalo až do roku 2019 poměrně stabilní trend, avšak v roce 2020 se tato rezerva dostala výrazně do popředí. Meziročně zde sledujeme nárůst o 26 procentních bodů, tj. z původních 66 % (2019) na 92 % (2020). Tento nárůst může být způsoben pravděpodobně reakcí na kybernetické útoky na nemocnice v nedávné době.

95 % českých ředitelů **považuje systém zdravotní péče v roce 2020 v celoevropském srovnání za kvalitní**, na Slovensku je to 67 % slovenských ředitelů.

67 % slovenských ředitelů považuje **přesčasovou práci zdravotních sester za problém ve své nemocnici**, což je o 26 procentních bodů více než v České republice (41 %).

Největší rozdíl byl patrný za rok 2020 u odpovědi na otázku: „**Která z těchto opatření přijímá Vaše nemocnice pro zabezpečení dostatečného množství pracovníků?**“, kdy u varianty „**možnost ubytování a/nebo nabídka služebního bytu**“ se kladně vyjádřilo 84 % českých ředitelů a 49 % slovenských ředitelů.

V rámci bezpečnosti 54 % českých ředitelů **najímá pracovníky bezpečnostní agentury**, zatímco na Slovensku je to 27 %.

15 let s Vámi a pro Vás

Zvyšování bezpečnosti, kvality a efektivity ve zdravotnictví

- HealthCare Institute o.p.s. (založena r. 2006) je nezisková organizace, která v roce 2020 organizuje již 15. ročník středoevropské odborné konference „Efektivní nemocnice“ se zaměřením na strategii nemocnic. Tato konference se bude konat ve dnech 24. – 25. listopadu 2020 v Praze. Mezi účastníky patří zřizovatelé a vrcholový management nemocnic a zdravotních pojišťoven z České republiky a Slovenské republiky, včetně odborníků na management ve zdravotnictví ze států Evropské unie.
- Mezi další rozvojové projekty, které organizace HealthCare Institute o.p.s. realizuje, patří 15. ročník celostátního průzkumu bezpečnosti a spokojenosti pacientů a zaměstnanců 154 českých nemocnic „**Nejlepší nemocnice ČR**“ a 6. ročník průzkumu „**Zdravotní pojišťovna roku**“, který hodnotí komunikaci 7 zdravotních pojišťoven (tj. národních plátců zdravotní péče) s pojištěnci a zdravotnickými zařízeními. Realizuje také 12. ročník projektu „**Barometr českého zdravotnictví mezi řediteli 154 nemocnic**“, kteří hodnotí stávající situaci v českém zdravotnictví. Od roku 2018 je tento projekt realizován také mezi řediteli Slovenských nemocnic.
- K dalším rozvojovým projektům patří celostátní průzkum „**Barometr českého zdravotnictví mezi patientskými organizacemi**“, který hodnotí oblast poskytované nemocniční a ambulantní péče v České republice očima 150 patientských organizací a rovněž pomáhá při komunikaci mezi pacienty a patientskými organizacemi.
- Prostřednictvím projektu „**Barometr mezi mediky**“ (studenty 4., 5. a 6. ročníků osmi lékařských fakult v České republice) zjišťuje, jaké množství studentů lékařských fakult v České republice plánuje po ukončení vysokoškolského studia hledat zaměstnání v České republice, a naopak jaké množství studentů je již rozhodnuto opustit Českou republiku a hledat pracovní nabídky v zahraničí. Od roku 2017 je tento projekt realizován také mezi studenty slovenských lékařských fakult.
- Průzkum „**Barometr mezi studenty zdravotnických škol**“ (středních, vyšších odborných a vysokých zdravotnických škol v ČR) je navazující projekt na průzkum mezi studenty lékařských fakult. Pomocí dotazníkového šetření a následné analýzy získaných dat zjišťuje, jaké množství studentů středních, vyšších odborných a vysokých škol plánuje po ukončení jejich studia hledat zaměstnání v České republice, a naopak jaké množství studentů je již rozhodnuto opustit Českou republiku a hledat pracovní nabídky v zahraničí.

**Zároveň chceme na tomto místě poděkovat našim partnerům
za podporu a bezvadnou spolupráci v rámci průzkumu v České republice:**

HLAVNÍ PARTNER:

PARTNER:

V RÁMCI ČESKÉ REPUBLIKY REALIZOVÁNO POD ZÁŠTITOU:

**MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY**

15 let s Vámi a pro Vás

Zvyšování bezpečnosti, kvality a efektivity ve zdravotnictví

Detailní výsledky tohoto projektu naleznete zde:

<http://www.hc-institute.org/cz/projekty/barometr/barometr-zdravotnictvi-2020.html>

Pro více informací nás neváhejte kontaktovat:

Daniel Vavřina

zakladatel

e-mail: d.vavrina@hc-institute.org

tel: +420 608 878 400

www.hc-institute.org